

BIJBELSTUDIE

She Rises
to serve

augustus 2026

Wijsheid & Inzicht

"WANT HET IS DE HEER DIE WIJSHEID SCHENKT,
ZIJN WOORDEN BIEDEN KENNIS EN INZICHT."

SPREUKEN 2: 6 (NBV21)

Leestekst: Spreuken 2: 1-11

Kerntekst: Spreuken 2: 6

In de Bijbelstudie van deze maand willen we ons richten op ware wijsheid en inzicht. De Bijbel leert ons dat het antwoord niet te vinden is in wat de wereld ons voorhoudt: studeren, kennis vergaren of ouderdom die automatisch wijsheid zou geven. Gods Woord leert ons dat echte wijsheid en inzicht bij God te vinden zijn. Het draait om het leren onderscheiden wat je wel en wat je niet moet doen. Een innerlijke verandering, zodat je meer en meer gaat leven zoals God je bedoelt heeft, tot Zijn eer en tot zegen van je naaste.

Voorwaarden voor wijsheid

'Mijn zoon, als je mijn woorden aanneemt, en mijn geboden bij je opbergt, om je oor acht te doen slaan op de wijsheid, als je je hart neigt naar het inzicht, ja, als je roept om het verstand, je stem laat klinken om inzicht, als je het zoekt als zilver, het naspeurt als verborgen schatten,' (Spreuken 2 vers 1 t/m 4)

De vader in Spreuken doet in deze eerste verzen een dringend appel op de gezindheid en de inspanning van zijn zoon om wijsheid te verwerven. Hij drukt hem op het hart dat het niet om losse informatie gaat, maar om woorden die zijn karakter vormen. Een innerlijke verandering dus. Hierbij is het belangrijk dat hij de woorden niet alleen aanneemt, maar ook opbergt. De woorden zijn niet vrijblijvend, maar hebben gezag. Ze zorgen ervoor dat zijn oren op wijsheid zijn gericht en zijn hart zich tot inzicht neigt. Dit vormt een persoonlijkheid en karakter dat gekenmerkt wordt door respect voor God en het verlangen te leven naar Zijn geboden.

WIJSHEID & INZICHT SHE RISES

Zoals Mozes het volk ook oproept om met hart en ziel God toe te behoren: 'Daarom zult u de HEERE, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel en met heel uw kracht.' (Deuteronomium 6 vers 5).

Wijsheid begint dus bij een houding van toewijding.

Hoe ontvang je wijsheid?

De Bijbel geeft ons twee belangrijke voorwaarden om de gave van wijsheid te ontvangen:

1. De vreze van de HEERE

'De vreze des HEEREN is het beginsel van wijsheid, allen die ernaar handelen, hebben een goed inzicht; Zijn lof houdt voor eeuwig stand' (Psalm 111:10). Wij kunnen Gods wijsheid niet ontvangen als wij niet eerst geleerd hebben ons te verootmoedigen, ons open te stellen voor wat God ons leren wil en vol ontzag te zijn voor Gods heiligheid en soevereiniteit. Wij zullen minder groot van onszelf moeten denken en minder vertrouwen moeten stellen in ons eigen denken. Pas als wij bereid zijn ons denken te vernieuwen, kan Gods wijsheid in ons leven zichtbaar worden.

2. Gods Woord aannemen

Wijsheid komt als een goddelijke gave tot uiting in het leven van die mensen die openstaan voor Gods openbaring. Hoe kan dat Woord van God in ons, moderne mensen, wonen? Paulus zegt tegen Timotheüs dat de Schrift ons wijs kan maken tot zaligheid: 'en u van jongs af de heilige Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot zaligheid, door het geloof dat in Christus Jezus is. Heel de Schrift is door God ingegeven en is nuttig om daarmee te onderwijzen, te weerleggen, te verbeteren en op te voeden in de rechtvaardigheid, opdat de mens die God toebehoort, volmaakt zou zijn, tot elk goed werk volkomen toegerust.' (2 Timotheüs 3:15-17)

Samengevat moeten we ons dus nederig opstellen, ontzag hebben voor God, en Zijn Woord tot ons nemen. Dat maakt ons meer alert op Gods wil en meer vastberaden om Zijn wil te doen.

Wat is de gave van wijsheid?

'...dan zul je de vreze des HEEREN begrijpen, de kennis van God vinden. De HEERE geeft immers wijsheid, uit Zijn mond komen kennis en inzicht. Hij houdt voor de oprechten wijsheid gereed, Hij is een schild voor hen die in oprechtheid hun weg gaan, opdat zij de paden van het recht in acht nemen. Hij bewaart de weg van Zijn gunstelingen.' (Spreuken 2 vers 5 t/m 8)

WIJSHEID & INZICHT SHE RISES

Deze verzen zijn een antwoord op de eerste 4 verzen. Wanneer de zoon de actieve houding aanneemt en zich daadwerkelijk richt op het verwerven van wijsheid, zal hij ontzag voor de HEERE krijgen en de kennis van God vinden. Het is dus een resultaat van het leerproces dat hij doorlopen heeft. Hij is niet langer een baby in het geloof, maar groeit op tot volwassene. De schrijver van Hebreeën vergelijkt dit met geestelijke groei: 'Ieder immers die van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid, want hij is een kind. Maar voor de volwassenen is er het vaste voedsel, voor hen die hun zintuigen door het gebruik ervan geoefend hebben om te kunnen onderscheiden tussen goed en kwaad.' (Hebreeën 5 vers 13 en 14)

J.I. Packer vergelijkt de gave van wijsheid met het krijgen van een rijles. Bij het autorijden gaat het om de snelheid en juistheid van je reacties en om de goede beoordeling van de situaties waar je in terechtkomt. Je vraagt je niet af waarom de weg zich versmalt, waarom er een bocht in de weg zit, waarom die vrachtauto daar geparkeerd staat. Het gaat erom dat je het in de gaten hebt en er op de juiste manier op reageert.

Het gevolg van de goddelijke wijsheid is dat ze ons in staat stelt precies zo te reageren op de verschillende situaties en gebeurtenissen in ons dagelijkse leven. Om goed te rijden moeten wij onze ogen open hebben om in de gaten te houden wat er voor ons op de weg gebeurt. Om wijs te leven hebben wij helder inzicht nodig om realistisch de werkelijkheid van ons leven onder ogen te zien.

Helaas leven de meesten van ons in een droomwereld, zwevend met het hoofd in de wolken. Wij hebben geen realistische kijk op deze wereld en ons leven. Deze diep gewortelde en zondige neiging om te vluchten voor de werkelijkheid is een van de redenen waarom er zo weinig wijsheid onder ons wordt gevonden. Sla het boek Prediker er maar eens op na, die ons laat zien wat de realiteit is: alles is vluchtig. Richt je dus op wat belangrijk is.

Innerlijke verandering door wijsheid

'Dan zul je gerechtigheid en recht begrijpen, en billijkheid, op elk goed spoor. Ja, in je hart zal wijsheid komen en kennis zal aangenaam zijn voor je ziel. Bedachtzaamheid zal over jou waken, inzicht zal je beschermen,' (Spreuken 2 vers 9t/m 11)

Deze verzen laat ons zien dat wijsheid in je hart zal komen als je werkelijk op zoek gaat naar Gods wijsheid en inzicht. Je hart gaat zich op God richten, op wat Zijn wil is voor jou. En die kennis zal aangenaam zijn voor je ziel. Het heeft tot gevolg dat je meer verantwoorde keuzes gaat maken, gericht op God.

WIJSHEID & INZICHT SHE RISES

Hierdoor wordt je bedachtzamer. Wie bedachtzaam is en inzicht heeft, zal ervoor bewaard blijven een verkeerde weg te gaan of zich tot zonde te laten verleiden.

Wijsheid bestaat dus uit het kiezen van de beste middelen om het beste doel te bereiken. Als God ons wijsheid schenkt, is zij een middel tot Zijn einddoel: het herstellen en vervolmaken van de relatie tussen Hem en de mens. Waar bestaat die wijsheid uit? Niet uit het ons laten deelhebben aan al Zijn kennis, maar uit een gezindheid die Hem erkent als de Alwijze, de Betrouwbare, voor Wie je wilt leven in blijde en moeilijke tijden, in het licht van Zijn Woord. Zijn wijsheid laat ons minder bezorgd zijn tijdens moeilijke en pijnlijke ervaringen, waar het leven in deze gevallen wereld zo vol van is.

Het Nieuwe Testament zegt dat wijsheid van boven ons gelijkvormig maakt aan Christus (Jakobus 3 vers 17); dat ze wortelt in het geloof in Christus (1 Korinthe 3:18), in Wie God Zijn Wijsheid aan ons heeft geopenbaard (1 Korinthe 1:30). Dus de aard van de wijsheid die God wil geven aan hen die Hem daarom vragen, is dat ze ons zal verbinden met Hemzelf en dat ze tot uitdrukking zal komen in een geest van geloof en in een leven van vertrouwen.

Gebed

Vader in de hemel, wij willen U danken dat ware wijsheid en inzicht bij U te vinden zijn en dat U het ons rijkelijk wilt schenken. Door Uw Geest en door Uw Woord. U bent immers de Weg, de Waarheid en het Leven. Wilt u ons leren ons nederig op te stellen, in afhankelijkheid van U en Uw Woord aan te nemen en in ons hart op te bergen. Om zo onze relatie met U steeds meer te herstellen, zodat we kunnen leven met een geest van geloof en een leven van vertrouwen.

Amen.

Reflectievragen

- Wat betekent het om wijsheid te zoeken 'als zilver' of 'als verborgen schatten'? Hoe ziet dat er praktisch uit in jouw leven?
- De tekst zegt dat Gods Woorden het gezag van geboden hebben. Hoe ervaar jij dat? Voelt het als last, richting, vrijheid?
- Hoe zou jij de vreze van de HEERE omschrijven in je eigen woorden?
- Waar merk je in je leven dat nederigheid nodig is om wijsheid te ontvangen?
- Op welke momenten vertrouw je snel op je eigen denken? Hoe zou je daarin meer op God kunnen leren vertrouwen?
- Hoe kan Gods Woord 'in je wonen', zoals Paulus aan Timotheüs schrijft?
- Wat helpt jou om vol te houden in het lezen en toepassen van de Bijbel?
- In welke situaties van deze week had je wijsheid nodig? Hoe reageerde je?
- Op welke manier kan wijsheid je beschermen tegen verkeerde keuzes of verleiding?
- Welke stap(pen) kun je komende week zetten om actief wijsheid te zoeken?
